

סוגת טקסט מידעי

יחידת לימוד 1

טקסט מידע - בתים

תוכנית לימודים לטיפול השפה העברית
ללומדים במסלול טרום יסוד
במרכזי החינוך של השב"ס - תשפ"ב - 2022

מספרי עמודים	תוכן עניינים
2-3	הקדמה ופעילות פתיחה
17 - 4	בתים רמה *
33 – 18	בתים רמה * *
50 – 34	בתים רמה * * *

ארגון כתיבה ועריכה: אילת כ"ץ
ניקוד וכתיבת החלק הלשוני: זיוה אילני

יחידת לימוד – טקסטים מידעיים

מהו טקסט מידע?

טקסט מידע (אינפורמטיבי) מעביר מידע, מציג עובדות, נתונים, ממצאים, מבהיר ומסביר. יוצא מתוך גישה מדעית, ושואף לאובייקטיביות. בטקסט מידע בדרך כלל אין רגשות ואין נוכחות של המוען (הכותב) או של הנמען (הקורא).

המאפיינים הלשוניים לטקסט מידע: כתיבת עובדות, נתונים. לשון מידעית, חד משמעית. יכול להיות מלווה בטבלאות נתונים, בתיאור של תהליך, מידע לגבי תופעה או אירוע, והגדרתו.

טקסטים רבים של מידע נמצאים באנציקלופדיות, בספרי לימוד, באינטרנט, בעלוני מידע שונים ובשלטים.

הנושאים של טקסט המידע לקוחים מתחומים שונים, אבל כולם עוסקים בעובדות, בתופעות, ברעיונות, במושגים ובתהליכים; הם עוסקים בהצגתם, בפירוט שלהם, בהסבר שלהם ובקשרים ביניהם. טקסט מידע יכול לעסוק במחקר שנעשה על משפחת קופים מיוחדת, בתיאור של חיים בארץ רחוקה, או בהסבר על מבנה המנוע של מכונית.

בדרך-כלל טקסטים אלה אינם כוללים באופן מפורש הבעת דעה אישית, השקפה, רצון, בקשה, דרישה או רגשות של הכותב. טקסט המידע נוטה לאובייקטיביות, אף כי יש לזכור שבכל כתיבה משתקפת במידה מסוימת עמדתו של הכותב.

בדרך-כלל, טקסט המידע עונה לשאלות אופייניות, כגון: מה זה? מה הרעיון? מה התופעה? ממה זה מורכב או עשוי? מה זה מכיל? איך זה מתהווה או פועל? מדוע זה כך? ממה זה נובע? וכדומה.

יחידת לימוד קטע מידע - בתים

מורים,

לרשותכם שתי מצגות

מצגת ראשונה : מכילה תבניות ללימוד טקסטים מידעיים.
מצגת שנייה : מלווה את יחידת לימוד טקסט מידעי בנושא בתים.

אפשרויות לפעילויות פתיחה כללית לכל רמות הלימוד.

שיחה טרום הוראת קטעי המידע :

א. במצגת המלווה את טקסט המידע בנושא בתים,
בשקף 2 יש שאלות לפעילות פתיחה בעזרת המצגת.

ב. שאלות ללומדים:

1. כותרת הקטע "בתים" על פי שם הכותרת, על מה לדעתכם נלמד היום?
2. אילו סוגי בתים אתם מכירים?
3. למה משמש הבית?
4. מה אומרת לכם המילה בית?

אפשרויות לסיום יחידת הלימוד בתים

א. השתמשו במצגת המלווה את טקסט המידע בנושא בתים,
שקף 26 מציג שאלות לאת פעילות הסיום.

ב. שאלות לשיח בעל פה

1. האם אהבת ללמוד את יחידת לימוד זו?
2. אילו דברים חדשים למדת?
3. מה מצא חן בעיניך?
4. מה היה לך קל/קשה?

טקסט מידע – בתים - רמה *

בתים

1. בני אדם בונים בתים כדי להגן על עצמם מפני חם וקר, רוחות וגשמים וגם מפני בעלי חיים מזיקים. בתים רבים בעולם בנויים מלבנים, ממלט ומאבנים, אבל יש בעולם גם בתים שבנויים מחמרים אחרים.

2. במקומות רבים בעולם בונים בתים מבץ. בתי בץ מתאימים למקומות חמים מאוד ויבשים, מפני שהבץ אינו נותן לחם להפנס פנימה.

בית בנוי מבץ

3. יש אנשים שגרים באהלים. האהל הוא בית שעשוי מחמרים שונים, למשל בדים, צמר. הרבה אנשים שגרים באהלים מגדלים בעלי חיים כמו עזים וכבשים. הם נודדים ממקום למקום כדי לחפש מזון לבעלי החיים שלהם. האהל מתאים לאנשים האלה, כי אפשר לפרק אותו בקלות ולהעביר אותו למקום אחר.

אהל

4. האסקימואים גרים בארצות קרות. בארצות אלה אין חמרי בניה כמו אבן, עץ או ברזל, אבל יש שלג וקרח בשפע. לכן הם בונים את ביתם מלבנים של קרח. הבית הזה נקרא "איגלו".

איגלו

את האיגלו בונים בצורה של כפה. כך השלג שיוצר מחליק על הכפה, ולא נאסף על הגג של האיגלו. אם הגג של האיגלו לא יהיה בצורה של כפה, ישאר שלג רב על הגג והוא יהרס את האיגלו.

בְּתוֹךְ הָאֵיגֶלוֹ חָם יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בַּחוּץ, מִפְּנֵי שְׁקִירוֹת הַקָּרָח שֶׁלוֹ
מִגְנִים מִפְּנֵי הַקָּר.

5. הַחֹמֶר הַמִּפְתִּיעַ בְּיוֹתֵר לְבִנְיַת בְּתִים הוּא
הַנִּזְר, כְּמוֹ בְּתֵי הַנִּזְר בְּיָפֹן. בְּיָפֹן יֵשׁ הַרְבֵּה רְעִידוֹת אֲדָמָה
חֲזָקוֹת שֶׁיְּכַוְּלוּ לַהֲרֹס בְּתִים. כְּדִי שְׂאֲנָשִׁים לֹא יִפְגְּעוּ בְּזִמְן
רְעִידַת אֲדָמָה, הַיָּפָנִים בּוֹנִים בְּתִים קָלִים מְנִיר. כֵּן אִם הַבֵּית
מִתְמוּטָט, הָאֲנָשִׁים אֵינָם נִפְגְּעִים.

פעילות 1

קרא את הקטע וענה על השאלות.

בְּנֵי אָדָם בּוֹנִים בְּתִים כְּדִי לְהִגֹּן עַל עֲצָמָם מִפְּנֵי חָם וְקָר, רוּחוֹת וּגְשָׁמִים וְגַם
מִפְּנֵי בַּעֲלֵי חַיִּים מְזִיקִים. בְּתִים רַבִּים בָּעוֹלָם בְּנוּיִים מִלִּבָּנִים, מִמָּלֶט
וּמֵאֲבָנִים, אָבֵל יֵשׁ בָּעוֹלָם גַּם בְּתִים שֶׁבְּנוּיִים מִחֲמָרִים אֲחֵרִים.

א. מַדּוּעַ בְּנֵי אָדָם בּוֹנִים בְּתִים? (הַעֲתֵק אֶת הַסְּבוֹת מִהַקְטָע).

סְבֵה רֵאשׁוֹנָה: כְּדִי לְהִגֹּן עַל עֲצָמָם מִפְּנֵי...

סְבֵה שְׁנִיָּה: כְּדִי לְהִגֹּן עַל עֲצָמָם מִפְּנֵי...

סְבֵה שְׁלִישִׁית: כְּדִי לְהִגֹּן עַל עֲצָמָם מִפְּנֵי...

ב. מָמָה בְּנוּיִים בְּתִים רַבִּים בָּעוֹלָם?

ג. אילו סוגי בתיים מופיעים בקטע? סמן את התשובה הנכונה.

1. בית מעץ, בית יפני, אהל, ארמון.

2. בית מבץ, איגלו, אהל, בית יפני.

3. בית עגל, בית מעץ, בית על נהר, איגלו.

פעילות 2

קרא את הקטע וענה על השאלות.

במקומות רבים בעולם בונים בתיים מבץ.

בתי בצ' מתאימים למקומות חמים מאוד ויבשים, מפני שהבץ אינו נותן לחם להכנס פנימה.

א. מדוע בונים בית מבץ? העתק את התשובה מהקטע.

ב. לאילו מקומות מתאימים בתי בצ'? קרים וגשומים / חמים ויבשים.

פעילות 3

קרא את הקטע וענה על השאלות.

יש אנשים שגרים באהלים. האהל הוא בית שעשוי מחמרים שונים, למשל בדים, צמר.

הרבה אנשים שגרים באהלים מגדלים בעלי חיים כמו עזים וכבשים. הם נודדים ממקום למקום כדי לחפש מזון לבעלי החיים שלהם. האהל מתאים לאנשים האלה, כי אפשר לפרק אותו בקלות ולהעביר אותו למקום אחר.

א. ממה עשוי האהל?

ב. אילו בעלי חיים מגדלים האנשים הגרים באהלים?

ג. מה פרוש המלה נודדים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. עוברים ממקום למקום.
2. מסתובבים לכל הכוונים.
3. מודדים מרחק ממקום למקום.
4. גרים במקום רחוק ובודד.

ד. מדוע נודדים האנשים שגרים באהל?

ה. מהם היתרונות (התכונות הטובות) של האהל?

שִׁיחַ בַּפֶּתַח – בַּעַל פֶּה

הָאִם הָיִיתָ פֶּעַם בְּתוֹךְ אֶהָל? כֵּן / לֹא

הָאִם בְּנִיתָ אִי פֶעַם אֶהָל? כֵּן / לֹא

אֲנָשִׁים רַבִּים שְׂיוּצָאִים לְטִיֵּל בְּטִבַּע מְקִימִים אֶהָל. מַדּוּעַ?

פעילות 4

קרא את הקטע וענה.

הָאֶסְקִימוֹאִים גָּרִים בְּאַרְצוֹת קְרוֹת. בְּאַרְצוֹת אֶלֶּה אֵין חֲמָרֵי בְּנִיָּה כְּמוֹ אֶבֶן, עֵץ אוֹ בְּרִזָּל, אֲבָל יֵשׁ שְׂלֵג וְקָרָח בְּשָׁפַע (בַּכּוֹמָה גְּדוֹלָה/הֶרְבֵּה). לָכֵן הֵם בּוֹנִים אֶת בֵּיתָם מִלִּבְנִים שֶׁל קָרָח. הַבֵּית הַזֶּה נִקְרָא "אֵיגְלוֹ".

אֶת הָאֵיגְלוֹ בּוֹנִים בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה. כִּךְ הַשְּׂלֵג שְׂיוֹרֵד מִחֲלִיק עַל הַכֶּפֶה, וְלֹא נֶאֱסָף עַל הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ. אִם הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ לֹא יִהְיֶה בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה, יִשָּׂאֵר שְׂלֵג רַב עַל הַגֵּג וְהוּא יִהְרָס אֶת הָאֵיגְלוֹ.

בְּתוֹךְ הָאֵיגְלוֹ חֵם יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בַּחוּץ, מִפְּנֵי שֶׁקִּירוֹת הַקָּרָח שֶׁלוֹ מְגַנְּנִים מִפְּנֵי הַקָּר.

א. בָּאֵילוֹ אַרְצוֹת גָּרִים הָאֶסְקִימוֹאִים? חֲמוֹת / קְרוֹת

ב. אֵילוֹ חֲמָרֵי בְּנִיָּה יֵשׁ בְּשָׁפַע (הֶרְבֵּה וּבְכּוֹמָה גְּדוֹלָה)

ג. אֵיךְ קוֹרְאִים לְאֲנָשִׁים הַגָּרִים בָּאֵיגְלוֹ?

ד. מַאיֵזָה חֲמָר בּוֹנִים אֶת הָאֵיגְלוֹ?

ה. מִהֵי צוּרַת הָאֵיגְלוֹ?

ו. מִהֵם יִתְרוֹנוֹת (הַתְּכוּנוֹת הַטּוֹבוֹת) שֶׁל הָאֵיגְלוֹ?

צפו במצגת בשקפים 7-11 המראים בתי מלון הבנויים מקרח.

מה הפתיע אתכם?

משהו חדש שלמדתם?

האם הייתם מוכנים להתארח במלון מקרח?

העשרה

איגלו היא מלה בשפת האינוקטיטוט.

איגלו פרושו באינוקטיטוט " ,גֹּלֶ" "בית" או "בית שלג"

נהוג לכנות בשם זה את הבתים בהם מבילים האינואיטים (האסקימואים) את החורף, לאחר שבעונת הקיץ הם גרים באהלים העשויים עורות.

האיגלו נמצא בעקר בשטחי קנדה וגרינלנד.

האיגלו בנוי מלבני קרח וצורתו עגלה. בראשו כפה ובפתחו מצויה שכבת קרח דקה, המאפשרת כניסת אור. המטות באיגלו עשויות מגושי קרח, שכוסו בפרוות ועורות.

מדפי קרח המתקנים בקירות, משמשים לאחסון כלי בשול, כלי נשק, כלי עבודה ומנורות.

מה ההבדל בין שלג לקרח?

שלג הוא משקע היורד מהעננים אל הקרקע. בצורת פתיתי קרח גבישיים ואוריריים, גדולים יחסית.

קרח הוא צורת המוצק של מים. הוא נוצר ממים שנמצאים בטמפרטורה נמוכה מאד. הוא צפוף וקשה יותר משלג.

פעילות 5

קרא את הקטע וענה על השאלות

החומר המפתיע ביותר לבניית בתים הוא הנזר, כמו בתי הנזר ביפן. ביפן יש הרבה רעידות אדמה חזקות שיכולות להרס בתים. כדי שאנשים לא יפגעו בזמן רעידת אדמה, היפנים בונים בתים קלים מנזר. כך אם הבית מתמוטט, האנשים אינם נפגעים.

1. האם שמעת פעם על כך שבונים בתים מנזר? כן / לא
2. באיזו מדינה בונים בתים מנזר? _____
3. מה הסבה לבניית בתים מנזר? _____

4. ביפן יש בתים שעשויים מ _____, כדי שבזמן
האנשים לא יפגעו. _____
5. בית מנזר הוא קל/ כבד יותר מבית מלבנים?

פעילות 6

התאים בין הבית לבין המאפיינים שלו – כתב בטבלה את שם הבית המתאים לכל מאפיין.

שם הבית	מאפייני הבית
	בנוי מקרח .
	בנוי מבץ.
	בנוי מִבֵּד, מצמר.
	בנוי מנִיר.

שמות הבתים : בית מנִיר, אהל, בית מבץ , איגלו.

פעילות 7

הפוך את המשפטים מיחיד לרבים.

א. בית מבץ מתאים למקום יבש וחם.

בתים מבץ _____ למקומות _____ ו _____ .

ב. הוא גר באהל ומגדל עזים וכבשים.

הם _____ באהלים ו _____ עזים וכבשים.

ג. האיש בנה לעצמו בית מיוחד וקל.

האנשים _____ בתים _____

ו _____ .

פעילות 8

1. כתב את המלים שלפניך לפי סדר האלף-בית.

אסקימואים לבנים שלג אוהל בוך

א. _____

ב. _____

ג. _____

ד. _____

ה. _____

2. השלם את המשפטים בעזרת המילים שבמחסן.

א. רוב הבתים בנויים ממקלט ומאבנים, יש גם בתים
שבנויים מבוך.

ב. האיגלו מגן על האנשים _____ הקור.

ג. אנשים נודדים ממקום למקום _____ לחפש מזון ומים לבעלי
החיים שלהם.

מפני אבל כדי

3. סדר את כל המילים שבטבלה למשפט.

מחויץ	מאוד	לאיגלו	קר
-------	------	--------	----

א.

המשפט:

ממקום	להעביר	האוהל	קל	למקום	את
-------	--------	-------	----	-------	----

ב.

המשפט:

4. משפטי נכון / לא נכון – סמן את התשובה הנכונה

האוהל הוא בית שעשוי מחמרים שונים, למשל בדים, צמר. נכון / לא נכון

איגלו בנוי מעץ. נכון / לא נכון

בתי בצ' נמצאים במדינות קרות. נכון / לא נכון

בתי נגר בונים ביפן. נכון / לא נכון

הבית מגן על בני האדם מפני חם וקר. נכון / לא נכון

השלים את המשפטים

בני אדם בונים בתים כדי להגן על עצמם מפני רוחות וגשמים

הבית מגן על בני אדם _____

בני אדם בונים בתים כדי להגן על עצמם מפני בעלי חיים מזיקים.

הבית מגן על בני אדם _____

5. לפגיד רשימת בתי. מין אותם לבתי קבועים וזמניים.
 רשם כל בית מתחת לכותרת המתאימה, בהתאם למה שאתה יודע מהקטע
 ומידע אישי. העזר במחסן המלים.

בתי קבועים	בתי ארעיים (זמניים)

מחסן מלים: בית מעץ, בנן מגורים, אהל, מערה, צריף

6. פְּעִילוֹת הַתָּאֳמָה בֵּין הַתְּמוּנָה לְשֵׁם הַבַּיִת – הַעֲבֵר קו בֵּין הַתְּמוּנָה לְשֵׁם הַבַּיִת הַמִּתְאֵים

בית דו קומתי	בית מבוץ	בית מקש	איגלו
בית ממלט ואבנים	מערה	אוהל	בית מעץ

מבדק הצלחה רמה *

1. קרא את הקטע וענה על השאלות.

יש אנשים שגרים באהלים. האהל הוא בית שעשוי מחמרים שונים, למשל בדים, צמר.

הרבה אנשים שגרים באהלים מגדלים בעלי חיים כמו עזים וכבשים. הם נודדים ממקום למקום כדי לחפש מזון לבעלי החיים שלהם. האהל מתאים לאנשים האלה, כי אפשר לפרק אותו בקלות ולהעביר אותו למקום אחר.

א. ממה עשוי האהל?

ב. אילו בעלי חיים מגדלים האנשים הגרים באהלים?

ג. מה פרוש המלה **נודדים**?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. עוברים ממקום למקום.

2. מסתובבים לכל הכוונים.

3. מודדים מרחק ממקום למקום.

4. גרים במקום רחוק ובודד.

ד. מדוע נודדים האנשים שגרים באהל?

2. הפוך את המילים שבטבלה מצורת יחיד לצורת רבים.

צורת יחיד	צורת רבים
בית	
אהל	
נודד	
חמר	

3. לפניך משפט מבלבל סדר אותו למשפט נכון.

ממנו	בונים	שונה	מבית	החמר	בתים	לבית
------	-------	------	------	------	------	------

כתב את המשפט הנכון .

4. התאים בין הבית לבין המאפיינים שלו

שם הבית	מאפייני הבית
	בנוי מקרח .
	בנוי מבץ.
	בנוי מבד, מצמר.
	בנוי מנזר.

שמות הבתים: בית מנזר, אהל, בית מבץ , איגלו

בהצלחה!

טקסט מידע – בתים - רמה * *

בתים

1. בני אדם בונים בתים כדי להגן על עצמם מפני חם וקר, רוחות וגשמים וגם מפני בעלי חיים מזיקים. בתים רבים בעולם בנויים מלבנים, ממלט ומאבנים, אבל יש בעולם גם בתים שבנויים מחמרים אחרים.

2. במקומות רבים בעולם בונים בתים מבץ. בתי בץ מתאימים למקומות חמים מאוד ויבשים, מפני שהבץ אינו נותן לחם להפנס פנימה.

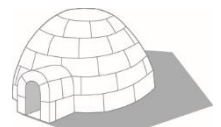
בית בנוי מבץ

3. יש אנשים שגרים באהלים. האהל הוא בית שעשוי מחמרים שונים, למשל בדים, צמר. הרבה אנשים שגרים באהלים מגדלים בעלי חיים כמו עזים וכבשים. הם נודדים ממקום למקום כדי לחפש מזון לבעלי החיים שלהם. האהל מתאים לאנשים האלה, כי אפשר לפרק אותו בקלות ולהעביר אותו למקום אחר.

אהל

4. האסקימואים גרים בארצות קרות. בארצות אלה אין חמרי בניה כמו אבן, עץ או ברזל, אבל יש שלג וקרח בשפע. לכן הם בונים את ביתם מלבנים של קרח. הבית הזה נקרא "איגלו".

איגלו

את האיגלו בונים בצורה של כפה. כך השלג שיוצר מחליק על הכפה, ולא נאסף על הגג של האיגלו. אם הגג של האיגלו לא יהיה בצורה של כפה, ישאר שלג רב על הגג והוא יהרס את האיגלו.

בְּתוֹךְ הָאֵיגֶלוֹ חָם יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בַּחוּץ, מִפְּנֵי שְׁקִירוֹת הַקָּרָח שֶׁלוֹ
מִגְנִים מִפְּנֵי הַקָּר.

5. הַחֹמֶר הַמִּפְתִּיעַ בְּיוֹתֵר לְבִנְיַת בֵּתִים הוּא
הַנֵּזֶר, כְּמוֹ בֵּתֵי הַנֵּזֶר בְּיֶפֶן. בְּיֶפֶן יֵשׁ הֶרְבֵּה רְעִידוֹת אֲדָמָה
חֲזָקוֹת שֶׁיְּכוֹלוֹת לְהִרְס בֵּתִים. כְּדֵי שְׂאֲנָשִׁים לֹא יִפְגְּעוּ בְּזִמְן
רְעִידַת אֲדָמָה, הַיִּפְנִים בּוֹנִים בֵּתִים קָלִים מִנֵּזֶר. כֵּן אִם הַבֵּית
מִתְמוּטָּט, הָאֲנָשִׁים אֵינָם נִפְגָּעִים.

פעילות 1

קרא את הקטע וענה על השאלות.

בְּנֵי אָדָם בּוֹנִים בֵּתִים כְּדֵי לְהִגֹּן עַל עֲצָמָם מִפְּנֵי חָם וְקָר, רוּחוֹת וּגְשָׁמִים וְגַם
מִפְּנֵי בְּעָלֵי חַיִּים מְזִיקִים. בֵּתִים רַבִּים בְּעוֹלָם בְּנוּיִים מִלְּבָנִים, מִמָּלֵט
וּמֵאֲבָנִים, אֲבָל יֵשׁ בְּעוֹלָם גַּם בֵּתִים שֶׁבְּנוּיִים מִחֲמָרִים אֲחֵרִים.

א. מדוע בני אדם בונים לעצמם בתים?

העתק שלוש סיבות המופיעות בקטע.

_____ סיבה ראשונה

_____ סיבה שנייה

_____ סיבה שלישית

ב. ממה בנויים בתים רבים בעולם?

ג. מאילו חומרים נוספים בונים בתים? על פי הידע שיש לך.

ד. אילו סוגי בתים מופיעים בקטע? סמן את התשובה הנכונה.

1. בית מעץ, בית יפני, אוהל, ארמון.
2. בית מבוצ, איגלו, אוהל, בית יפני.
3. בית עגול, בית מעץ, בית על נהר, איגלו.

פעילות 2

קרא את הקטע וענה על השאלות.

במקומות רבים בעולם בונים בתים מבץ.
בתים בץ מתאימים למקומות חמים מאוד ויבשים, מפני שהבץ אינו נותן לחם להפגס פנימה.

א. מדוע בונים בית מבוצ? העתק את התשובה מהקטע

ב. לאילו מקומות מתאימים בתי בוצ?

ג. מה יקרה לדעתך לבתי הבוצ, אם יבנו אותם במקום בו יורד הרבה גשם?

פעילות 3

קרא את הקטע וענה על השאלות.

יש אנשים שגרים באהלים. האהל הוא בית שעשוי מחמרים שונים, למשל בדים, צמר.

הרבה אנשים שגרים באהלים מגדלים בעלי חיים כמו עזים וכבשים. הם נודדים ממקום למקום כדי לחפש מזון לבעלי החיים שלהם. האהל מתאים לאנשים האלה, כי אפשר לפרק אותו בקלות ולהעביר אותו למקום אחר.

א. האם אתה יודע מיהם האנשים הגרים באוהל?

ב. ממה עשוי האוהל?

ג. אילו בעלי חיים מגדלים האנשים הגרים באוהלים?

ד. מה פרוש המלה נודדים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. עוברים ממקום למקום.

2. מסתובבים לכל הכוונים.

3. מודדים מרחק ממקום למקום.

4. גרים במקום רחוק ובודד.

ה. מדוע נודדים האנשים שגרים באוהל ?

ו. מהם היתרונות (התכונות הטובות) של האוהל?

שיח בכיתה – בעל פה

- האם היית פעם בתוך אוהל? כן / לא
- האם בנית אי פעם אוהל? כן / לא
- אֲנָשִׁים רַבִּים שְׂיוֹצָאִים לְטִיֵּל בְּטֶבַע מְקִימִים אֶהָל. מדוע?

ז. כתוב בטבלה את צורת היחיד או צורת הרבים של כל מילה.

צורת יחיד	צורת רבים
	כבשים
אוהל	
איש	
	נודדים
	בדים

ח. כתוב משפט עם אחת המילים המופיעות בטבלה.

פעילות 4

קרא את הקטע וענה.

האֶסְקִימוֹאִים גָּרִים בְּאַרְצוֹת קְרוֹת. בְּאַרְצוֹת אֵלֶּה אֵין חֲמָרֵי בְּנִיָּה כְּמוֹ אֶבֶן, עֵץ אוֹ בְּרִזָּל, אֲבָל יֵשׁ שָׁלֵג וְקָרָח בְּשָׁפַע (בכמות גדולה/הרבה). לָכֵן הֵם בּוֹנִים אֶת בֵּיתָם מִלִּבְנִים שֶׁל קָרָח. הַבֵּית הַזֶּה נִקְרָא "אֵיגְלוֹ".

אֶת הָאֵיגְלוֹ בּוֹנִים בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה. כִּךְ הַשָּׁלֵג שְׂיוֹרֵד מִחֲלִיק עַל הַכֶּפֶה, וְלֹא נֶאֱסָף עַל הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ. אִם הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ לֹא יִהְיֶה בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה, יִשָּׁאֵר שָׁלֵג רַב עַל הַגֵּג וְהוּא יִהְרֵס אֶת הָאֵיגְלוֹ.

בְּתוֹךְ הָאֵיגְלוֹ חֵם יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בַּחוּץ, מִפְּנֵי שְׂקִירוֹת הַקָּרָח שֶׁלֹּו מְגַנִּים מִפְּנֵי הַקָּר.

א. באילו ארצות (מדינות) חיים האסקימואים? חמות / קרות?

ב. אילו חומרי בנייה יש בשפע (הרבה ובכמות גדולה)

ג. איך קוראים לאנשים הגרים באיגלו?

ד. מאיזה חומר בונים את האיגלו?

ה. מהי צורת האיגלו?

ו. מהם יתרונות (התכונות הטובות) של האיגלו?

ז. כתוב מה זֶה אֵיגְלוֹ? (היעזר גם בשקף 6 במצגת המלווה)

צפו במצגת בשקפים 7-11 המראים בתי מלון הבנויים מקרח.

מה הפתיע אתכם?

משהו חדש שלמדתם?

האם הייתם מוכנים להתארח במלון מקרח?

העשרה

איגלו היא מילה בשפת האינוקטיטוט.

איגלו פירושו באינוקטיטוט "ג־Δ בית או "בית שלג"

נהוג לכנות בשם זה את הבתים בהם מבליים האינואיטים (האסקימואים) את החורף, לאחר שבעונת הקיץ הם גרים באוהלים העשויים עורות.

האיגלו נמצא בעיקר בשטחי קנדה וגרינלנד.

האיגלו בנוי מלבני קרח וצורתו עגולה. בראשו כיפה ובפתחו מצויה שכבת קרח דקה, המאפשרת כניסת אור. המיטות באיגלו עשויות מגושי קרח, שכוסו בפרוות ועורות.

מדפי קרח המותקנים בקירות, משמשים לאחסון כלי בישול, כלי נשק, כלי עבודה ומנורות.

מה ההבדל בין שלג לקרח?

שלג הוא משקע היורד מהעננים אל הקרקע. בצורת פתיתי קרח גבישיים ואווריריים, גדולים יחסית.

קרח הוא צורת המוצק של מים. הוא נוצר ממים שנמצאים בטמפרטורה נמוכה מאד. הוא צפוף וקשה יותר משלג.

פעילות 5

קרא את הקטע וענה על השאלות

החמר המפתיע ביותר לבגית בתים הוא הנר, כמו בתי הנר בנפן.
בנפן יש הרבה רעידות אדמה חזקות שיכולות להרס בתים. כדי שאנשים לא
יפגעו בזמן רעידת אדמה, היפנים בונים בתים קלים מנר. כך אם הבית
מתמוטט, האנשים אינם נפגעים.

- א. האם שמעת פעם על בניית בתים מנייר?
ב. באיזו מדינה בונים בתים מנייר?
ג. מה הסיבה לבניית בתים מנייר?

- ד. בנפן יש בתים שעשויים מ_____, כדי שבזמן
האנשים לא יפגעו.

- ה. בית מנייר הוא קל/ כבד יותר מבית מלבנים?

העשרה

בתי הנייר היפנים נבנים ללא יסודות. הבית עצמו מונח על עמודים
שמרחיקים אותו מהאדמה ובכך מונעים חדירת רטיבות לתוך הבית.
הדבר היחידי שמייצב את הבתים הוא בעצם קיר שעשוי במבוק ומחובר
לקירות הנייר.
את גגות בתי הנייר היפנים בונים בשיפוע כדי שמי הגשמים יגלשו למטה
מבלי לפגוע בקירות הבמבוק או הנייר.

1. שאל שאלה שבקטע יש תשובה עליה .

פעילות 6

התאם בין הבית לבין המאפיינים שלו. כתוב בטבלה את שם הבית מתאים למאפיינים שלו.

שם הבית	מאפייני הבית
	בנוי מקרח.
	בנוי מבוי.
	בנוי מבד, מצמר.
	בנוי מנייר.

שמות הבתים: בית מנייר, אוהל, בית מבוי, איגלו.

פעילות 7

הפוך את המשפטים מיחיד לרבים.

א. בית מבץ מתאים למקום יבש וחס.

בתים מבץ _____ למקומות _____ ו! _____.

ב. הוא גר באהל ומגדל עזים וכבשים.

הם _____ באהלים ו _____ עזים וכבשים.

ג. האיש בנה לעצמו בית מיוחד וקל.

האנשים _____ בתים _____

ו! _____.

פעילות 8

1. כתוב את המילים שלפניך לפי סדר האלף-בית.

אֶסְקִימוֹאִים לְבָנִים שֶׁלֶג אוֹהֵל בּוֹץ

א. _____

ב. _____

ג. _____

ד. _____

ה. _____

כתוב משפט עם אחת המילים.

2. השלם את המשפטים בעזרת המילים שבמחסן.

א. רוב הבתים בנויים ממֶלֶט ומֶאֱבָנִים, _____ יש גם בתים שֶׁבְּנוּיִים
מִבּוֹץ.

ב. האיגלו מגן על האֲנָשִׁים _____ הקור.

ג. אֲנָשִׁים נוֹדְדִים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם _____ לְחַפֵּשׂ מְזוֹן וּמִים לְבַעַלֵי הַחַיִּים
שֶׁלָּהֶם.

מִפְּנֵי אֲבֵל כִּדִּי

3. סדר את כל המילים שבטבלה למשפט.

מחוץ	מאוד	לאיגלו	קר
------	------	--------	----

א.

המשפט:

את	למקום	קל	האוהל	להעביר	ממקום
----	-------	----	-------	--------	-------

ב.

המשפט:

4. משפטי נכון / לא נכון – סמן את התשובה הנכונה

האוהל הוא בית שעשוי מחמרים שונים, למשל בדים, צמר. נכון / לא נכון

איגלו בנוי מעץ. נכון / לא נכון

בתי בוץ נמצאים במדינות קרות. נכון / לא נכון

בתי נייר בונים ביפן. נכון / לא נכון

הבית מגן על בני האדם מפני חום וקור. נכון / לא נכון

השלם את המשפטים

בני אדם בונים בתים כדי להגן על עצמם מפני רוחות וגשמים

הבית מגן על בני אדם _____

בני אדם בונים בתים כדי להגן על עצמם מפני בעלי חיים מזיקים.

הבית מגן על בני אדם _____

5. לפניכם רשימת בתים. מיינו אותם לבתים קבועים וזמניים.
 רשמו כל בית מתחת לכותרת המתאימה, בהתאם למה שאתם יודעים
 מהקטע ומידע אישי. היעזרו במחסן המילים.

בתים קבועים	בתים ארעיים (זמניים)

מחסן מילים : בית מעץ , בניין מגורים , אוהל , מערה , צריף.

6. כתוב יתרון של אחד הבתים המופיעים במחסן המילים.

7. פעילות התאמה בין התמונה לשם הבית – העבר קו בין התמונה לשם הבית המתאים.

איגלו	בית מקש	בית מבוץ	בית דו קומתי
בית מעץ	אוהל	מערה	בית ממלט ואבנים

מבדק הצלחה רמה * *

1. קרא את הקטע וענה.

האֶסְקִימוֹאִים גָּרִים בְּאַרְצוֹת קְרוֹת. בְּאַרְצוֹת אֵלֶּה אֵין חֲמָרֵי בְּנִיָּה כְּמוֹ אֶבֶן, עֵץ אוֹ בְּרִזָּל, אֲבָל יֵשׁ שָׁלֵג וְקָרָח בְּשָׁפַע (בכמות גדולה/הרבה). לָכֵן הֵם בּוֹנִים אֶת בֵּיתָם מִלִּבְנִים שֶׁל קָרָח. הַבֵּית הַזֶּה נִקְרָא "אֵיגְלוֹ".

אֶת הָאֵיגְלוֹ בּוֹנִים בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה. כִּדּוּם הַשָּׁלֵג שְׂיוֹרֵד מִחֲלִיק עַל הַכֶּפֶה, וְלֹא נֶאֱסָף עַל הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ. אִם הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ לֹא יִהְיֶה בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה, יִשָּׂאֵר שָׁלֵג רַב עַל הַגֵּג וְהוּא יִהְרֹס אֶת הָאֵיגְלוֹ. בְּתוֹךְ הָאֵיגְלוֹ חֵם יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בַּחוּץ, מִפְּנֵי שֶׁקִּירוֹת הַקָּרָח שָׁלוֹ מְגַנִּים מִפְּנֵי הַקָּר.

א. באילו ארצות (מדינות) חיים האסקימואים? חמות / קרות?

ב. אילו חומרי בנייה יש בשפע (הרבה ובכמות גדולה)

ג. איך קוראים לאנשים הגרים באיגלו?

ד. מאיזה חומר בונים את האיגלו?

ה. מהי צורת האיגלו?

ו. מהם יתרונות (התכונות הטובות) של האיגלו?

ז. כתוב מה זה איגלו?

2. הפוך את המשפטים מיחיד לרבים.

א. בית מבץ מתאים למקום יבש וחס.

בתים מבץ _____ למקומות _____ וְ _____.

ב. הוא גר באהל ומגדל עזים וכבשים.

הם _____ באהלים וְ _____ עזים וכבשים.

3. הפוך את המילים שבטבלה מצורת יחיד לצורת רבים

צורת יחיד	צורת רבים
בית	
אוהל	
נודד	

4. לפניך משפט מבולבל סדר אותו למשפט נכון.

ממנו	בונים	שונה	מבית	החומר	בתים	לבית
------	-------	------	------	-------	------	------

כתוב את המשפט הנכון

5. התאם בין הבית לבין המאפיינים שלו. כתוב את שם הבית המתאים למאפיינים שלו.

שם הבית	מאפייני הבית
	בנוי מקרח.
	בנוי מבויץ.
	בנוי מבד, מצמר.
	בנוי מנייר .

שמות הבתים : בית מנייר, אוהל, בית מבויץ , איגלו.

6. כתוב דבר חדש שלא ידעת ולמדת מהקטע.

בהצלחה!

טקסט מידע – בתים - רמה * * *

בתים

1. בְּנֵי אָדָם בּוֹנִים בָּתִּים כְּדֵי לְהִגֹּן עַל עֲצָמָם מִפְּנֵי חֹם וְקָר,
רוּחוֹת וּגְשָׁמִים וְגַם מִפְּנֵי בַּעֲלֵי חַיִּים מְזִיקִים. בָּתִּים רַבִּים
בְּעוֹלָם בְּנוֹיִים מְלֻבְּנִים, מִמָּלֶט וּמֵאֲבָנִים, אָבֵל יֵשׁ בְּעוֹלָם גַּם
בָּתִּים שֶׁבְּנוֹיִים מִחֲמָרִים אֲחֵרִים.

2. בְּמִקְוֹמוֹת רַבִּים בְּעוֹלָם בּוֹנִים בָּתִּים מִבֶּץ.
בְּתִי בֶץ מִתְאִיָּמִים לְמִקְוֹמוֹת חֲמִים מְאוּד וַיִּבְשִׁים, מִפְּנֵי שֶׁהַבֶּץ
אֵינוֹ נוֹתֵן לַחֹם לְהִכָּנֵס פְּנִימָה.

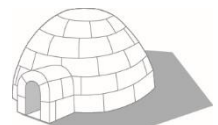
בֵּית בְּנוֹי מִבֶּץ

3. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֹׁגְרִים בְּאֹהֲלִים. הָאֹהֶל הוּא בֵּית שֶׁעָשׂוּי
מִחֲמָרִים שׁוֹנִים, לְמִשָּׁל בָּדִים, צֶמֶר.
הַרְבֵּה אֲנָשִׁים שֹׁגְרִים בְּאֹהֲלִים מְגֻדָּלִים בַּעֲלֵי
חַיִּים כְּמוֹ עֲזִים וְכִבְשִׁים. הֵם נוֹדְדִים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם כְּדֵי
לְחַפֵּשׂ מְזוֹן לְבַעֲלֵי הַחַיִּים שֶׁלָּהֶם. הָאֹהֶל מִתְאִים לְאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה, כִּי אִפְשָׁר לְפָרֵק אוֹתוֹ בְּקִלּוֹת וּלְהַעֲבִיר אוֹתוֹ לְמָקוֹם
אֲחֵר.

אֹהֶל

4. הָאֶסְקִימוֹאִים גָּרִים בְּאַרְצוֹת קְרוֹת. בְּאַרְצוֹת אֵלֶּה אֵין
חֲמָרִי בְּנִיָּה כְּמוֹ אֶבֶן, עֵץ אוֹ בְּרִזָּל,
אָבֵל יֵשׁ שֶׁלֶג וְקָרָח בְּשָׁפַע. לָכֵן הֵם בּוֹנִים אֶת בֵּיתָם מְלֻבְּנִים
שֶׁל קָרָח. הַבֵּית הַזֶּה נִקְרָא "אֵיגְלוֹ".

אֵיגְלוֹ

אֶת הָאֵיגְלוֹ בּוֹנִים בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה. כֶּךָ הַשֶּׁלֶג שִׁיּוֹרֵד מִחֲלִיק
עַל הַכֶּפֶה, וְלֹא נֶאֱסָף עַל הַגַּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ. אִם הַגַּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ
לֹא יִהְיֶה בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה, יִשָּׂאֵר שֶׁלֶג רַב עַל הַגַּג וְהוּא יִהְרָס
אֶת הָאֵיגְלוֹ.

בְּתוֹךְ הָאֵיגֶלוֹ חָם יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בַּחוּץ, מִפְּנֵי שְׁקִירוֹת הַקָּרָח שֶׁלוֹ
מִגְנִים מִפְּנֵי הַקָּר.

5. הַחֹמֶר הַמִּפְתִּיעַ בְּיוֹתֵר לְבִנְיַת בְּתִים הוּא
הַנֵּזֶר, כְּמוֹ בְּתֵי הַנֵּזֶר בְּיֶפֶן. בְּיֶפֶן יֵשׁ הַרְבֵּה רְעִידוֹת אֲדָמָה
חֲזָקוֹת שֶׁיְּכַלּוֹת לַהֲרֹס בְּתִים. כְּדֵי שְׂאֲנָשִׁים לֹא יִפְגְּעוּ בְּזִמְנָן
רְעִידַת אֲדָמָה, הַיִּפְגָּים בּוֹנִים בְּתִים קָלִים מִנֵּזֶר. כֵּן אִם הַבֵּית
מִתְמוּטָט, הָאֲנָשִׁים אֵינָם נִפְגָּעִים.

פעילות 1

קרא את הקטע וענה על השאלות.

בְּנֵי אָדָם בּוֹנִים בְּתִים כְּדֵי לְהִגֹּן עַל עֲצָמָם מִפְּנֵי חָם וְקָר, רוּחוֹת וּגְשָׁמִים וְגַם
מִפְּנֵי בַּעַלֵי חַיִּים מְזִיקִים. בְּתִים רַבִּים בָּעוֹלָם בְּנוּיִים מִלְּבָנִים, מִמָּלֵט
וּמֵאֲבָנִים, אֲבָל יֵשׁ בָּעוֹלָם גַּם בְּתִים שֶׁבְּנוּיִים מִחֲמָרִים אֲחֵרִים.

א. מדוע בני אדם בונים בתים? בקטע כתובות שלוש סיבות.

סיבה ראשונה

סיבה שנייה

סיבה שלישית

ב. ממה בנויים בתים רבים בעולם?

ג. מאילו חומרים נוספים בונים בתים? על פי הידע שיש לך.

ד. אילו סוגי בתים מופיעים בקטע? סמן את התשובה הנכונה.

- 4. בית מעץ, בית יפני, אוהל, ארמון.
- 5. בית מבוצ, איגלו, אוהל, בית יפני.
- 6. בית עגול, בית מעץ, בית על נהר, איגלו.

פעילות 2

קרא את הקטע וענה על השאלות.

במקומות רבים בעולם בונים בתים מבץ.
בתים בץ מתאימים למקומות חמים מאוד ויבשים, מפני שהבץ אינו נותן לחם להפגס פנימה.

א. מדוע בונים בית מבוצ? העתק את התשובה מהקטע

ב. לאילו מקומות מתאימים בתי בוצ?

ג. מה יקרה לדעתך לבתי הבוצ במקום בו יורד הרבה גשם?

ד. מאיזה חומר לדעתך בונים בתי בוצ?

פעילות 3

קרא את הקטע וענה על השאלות.

יש אנשים שגרים באהלים. האהל הוא בית שעשוי מחמרים שונים, למשל בדים, צמר.

הרבה אנשים שגרים באהלים מגדלים בעלי חיים כמו עזים וכבשים. הם נודדים ממקום למקום כדי לחפש מזון לבעלי החיים שלהם. האהל מתאים לאנשים האלה, כי אפשר לפרק אותו בקלות ולהעביר אותו למקום אחר.

א. האם אתה יודע מיהם האנשים הגרים באוהל?

ב. ממה עשוי האוהל?

ג. אילו בעלי חיים מגדלים האנשים הגרים באוהלים?

ד. מה פרוש המלה נודדים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. עוברים ממקום למקום.

2. מסתובבים לכל הכוונים.

3. מודדים מרחק ממקום למקום.

4. גרים במקום רחוק ובודד.

ה. מדוע נודדים האנשים שגרים באוהל ?

ו. מהם היתרונות (התכונות הטובות) של האוהל?

שיח בכיתה

- האם היית פעם בתוך אוהל? כן / לא
 - האם בנית אי פעם אוהל? כן / לא
 - אָנְשִׁים רַבִּים שְׂיוֹצָאִים לְטִיֵּל בְּטֶבַע מְקִימִים אֶהָל. מדוע? ענה בכתב.
-
-

ז. כתוב בטבלה את צורת היחיד או צורת הרבים של כל מילה.

צורת יחיד	צורת רבים
	כבשים
אוהל	
איש	
	נודדים
	בדים

ח. כתוב משפט עם אחת המילים המופיעות בטבלה.

פעילות 4

קרא את הקטע וענה.

האֶסְקִימוֹאִים גָּרִים בְּאַרְצוֹת קְרוֹת. בְּאַרְצוֹת אֵלֶּה אֵין חֲמָרֵי בְּנִיָּה כְּמוֹ אֶבֶן, עֵץ אוֹ בְּרִזָּל, אֲבָל יֵשׁ שָׁלֵג וְקָרָח בְּשָׁפַע (בכמות גדולה/הרבה). לָכֵן הֵם בּוֹנִים אֶת בֵּיתָם מִלִּבְנִים שֶׁל קָרָח. הַבֵּית הַזֶּה נִקְרָא "אֵיגְלוֹ".

אֶת הָאֵיגְלוֹ בּוֹנִים בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה. כָּךְ הַשָּׁלֵג שֶׁיּוֹרֵד מִחֲלִיק עַל הַכֶּפֶה, וְלֹא נֶאֱסָף עַל הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ. אִם הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ לֹא יִהְיֶה בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה, יִשָּׁאֵר שָׁלֵג רַב עַל הַגֵּג וְהוּא יִהְרֹס אֶת הָאֵיגְלוֹ.

בְּתוֹךְ הָאֵיגְלוֹ חֵם יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בַּחוּץ, מִפְּנֵי שֶׁקִּירוֹת הַקָּרָח שָׁלוֹ מְגַנִּים מִפְּנֵי הַקָּר.

א. באילו ארצות (מדינות) גרים האסקימואים? חמים / קרים

ב. אילו חומרי בנייה יש בשפע (הרבה ובכמות גדולה)

ג. איך קוראים לאנשים הגרים באיגלו?

ד. מאיזה חומר בונים את האיגלו?

ה. מהי צורת האיגלו?

ו. מהם היתרונות (התכונות הטובות) של האיגלו?

ז. כתוב מה זה איגלו? (היעזר בשקף 6 במצגת)

צפו במצגת בשקפים 7-11 המראים בתי מלון הבנויים מקרח.

מה הפתיע אתכם?

משהו חדש שלמדתם?

האם הייתם מוכנים להתארח במלון מקרח?

העשרה

איגלו היא מילה בשפת האינוקטיטוט.

איגלו פירושו באינוקטיטוט "ג־Δ בית או "בית שלג"

נהוג לכנות בשם זה את הבתים בהם מבליים האינואיטים (האסקימואים) את החורף, לאחר שבעונת הקיץ הם גרים באוהלים העשויים עורות.

האיגלו נמצא בעיקר בשטחי קנדה וגרינלנד.

האיגלו בנוי מלבני קרח וצורתו עגולה. בראשו כיפה ובפתחו מצויה שכבת קרח דקה, המאפשרת כניסת אור. המיטות באיגלו עשויות מגושי קרח, שכוסו בפרוות ועורות.

מדפי קרח המותקנים בקירות, משמשים לאחסון כלי בישול, כלי נשק, כלי עבודה ומנורות.

מה ההבדל בין שלג לקרח?

שלג הוא משקע היורד מהעננים אל הקרקע. בצורת פתיתי קרח גבישיים ואווריריים, גדולים יחסית.

קרח הוא צורת המוצק של מים. הוא נוצר ממים שנמצאים בטמפרטורה נמוכה מאד. הוא צפוף וקשה יותר משלג.

פעילות 5

קרא את הקטע וענה על השאלות

החמר המפתיע ביותר לבניית בתים הוא הנזר, כמו בתי הנזר ביפן. ביפן יש הרבה רעידות אדמה חזקות שיכולות להרס בתים. כדי שאנשים לא יפגעו בזמן רעידת אדמה, היפנים בונים בתים קלים מנזר. כך אם הבית מתמוטט, האנשים אינם נפגעים.

א. האם שמעת פעם על בניית בתים מנייר?

ב. מה הסיבה לבניית בתים מנייר?

ג. ביפן יש בתים שעשויים מ _____ , כדי שבזמן _____ האנשים לא יפגעו.

ד. בית מנייר הוא קל/ כבד

העשרה

בתי הנייר היפנים נבנים ללא יסודות. הבית עצמו מונח על עמודים שמרחיקים אותו מהאדמה ובכך מונעים חדירת רטיבות לתוך הבית. הדבר היחידי שמייצב את הבתים הוא בעצם קיר שעשוי במבוק ומחובר לקירות הנייר. את גגות בתי הנייר היפנים בונים בשיפוע כדי שמי הגשמים יגלשו למטה מבלי לפגוע בקירות הבמבוק או הנייר.

1. כתוב שאלה שבקטע יש תשובה עליה, וענה עליה.

העשרה

קירות הנייר, הנקראים שוג"י, עשויים נייר שהוקשח על ידי הספגתו בשרף מיוחד. לאחר תהליך ההספגה השרף הופך את הנייר עמיד בפני מים וכמו כן מחזק אותו. התוצאה המתקבלת היא חומר בניה קל משקל, דק, חזק מאוד, גמיש, ומבודד מעולה. תכונות אלו הופכות את קיר הנייר מתאים במיוחד לשימוש באזורים בהם רעידות האדמה נפוצות. כיום, הקירות העשויים מנייר שודרגו. אלו הם קירות ממש ולא דפי נייר דקיקים כמו בעבר.

פעילות 6

א. התאם בין הבית לבין המאפיינים שלו. כתוב את שם הבית המתאים למאפיינים שלו.

שם הבית	מאפייני הבית
	בנוי מקרח.
	בנוי מבויץ.
	בנוי מבד, מצמר.
	בנוי מנייר.

שמות הבתים : בית מנייר, אוהל, בית מבויץ , איגלו.

ב. בחר אחד מהבתים הרשומים במחסן המילים וענה על השאלה.

1. הבית שבחרתי הוא : _____
2. יתרון אחד וחסרון אחד של הבית שבחרתי.

פעילות 7

הפוך את המשפטים מיחיד לרבים.

- א. בית מבץ מתאים למקום יבש וחס.
בתים מבץ _____ למקומות _____ ?
- ב. הוא גר באהל ומגדל עזים וכבשים.
הם _____ באהלים ו _____ עזים וכבשים.
- ג. האיש בנה לעצמו בית מיחד וקל.
האנשים _____ בתים _____ ?

פעילות 8

1. כתוב את המילים שלפניך לפי סדר האלף-בית.

אסקימואים לבנים שלג אוהל בוץ

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____

2. כתוב משפט עם אחת המילים המופיעות בטבלה.

3. השלם את המשפטים בעזרת המילים שבמחסן.

א. רוב הבתים בנויים ממלט ומאבנים, יש גם בתים שבנויים

מבוצ.

ב. האיגלו מגן על האנשים _____ הקור.

ג. אנשים נודדים ממקום למקום _____ לחפש מזון ומים לבעלי החיים

שלהם.

מפני	אבל	כדי
------	-----	-----

4. סדר את כל המילים שבמחסן המילים למשפט.

מחוץ	מאוד	לאיגלו	קר
------	------	--------	----

א.

המשפט:

מקום	להעביר	האוקל	קל	למקום	את
------	--------	-------	----	-------	----

ב.

המשפט:

5. לפניכם רשימת בתים. מיינו אותם לבתים קבועים וזמניים.
 רשמו כל בית מתחת לכותרת המתאימה, בהתאם למה שאתם יודעים
 מהקטע ומידע אישי. היעזרו במחסן המילים.

בתים קבועים	בתים ארעיים (זמניים)

מחסן מילים : בית מעץ , בניין מגורים , אוהל , מערה , צריף.

6. כתוב יתרון של אחד הבתים המופיעים במחסן המילים.

7. פעילות התאמה בין התמונה לשם הבית – העבר קו בין התמונה לשם הבית המתאים.

איגלו	בית מקש	בית מבוץ	בית דו קומתי
בית מעץ	אוהל	מערה	בית ממלט ואבנים

מבדק הצלחה רמה * * *

1. קרא את הקטע וענה.

האֶסְקִימוֹאִים גָּרִים בְּאַרְצוֹת קְרוֹת. בְּאַרְצוֹת אֵלֶּה אֵין חֲמֵרֵי בְּנִיָּה כְּמוֹ אֶבֶן, עֵץ אוֹ בְּרִזָּל, אֲבָל יֵשׁ שָׁלֵג וְקָרָח בְּשָׁפַע (בכמות גדולה/הרבה). לָכֵן הֵם בּוֹנִים אֶת בֵּיתָם מִלִּבְנִים שֶׁל קָרָח. הַבֵּית הַזֶּה נִקְרָא "אֵיגְלוֹ".

אֶת הָאֵיגְלוֹ בּוֹנִים בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה. כִּדּוּם הַשָּׁלֵג שְׂיוֹרֵד מִחֲלִיק עַל הַכֶּפֶה, וְלֹא נֶאֱסָף עַל הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ. אִם הַגֵּג שֶׁל הָאֵיגְלוֹ לֹא יִהְיֶה בְּצוּרָה שֶׁל כֶּפֶה, יִשָּׂאֵר שָׁלֵג רַב עַל הַגֵּג וְהוּא יִהְרָס אֶת הָאֵיגְלוֹ. בְּתוֹךְ הָאֵיגְלוֹ חֵם יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בַּחוּץ, מִפְּנֵי שֶׁקִּירוֹת הַקָּרָח שְׁלוֹ מְגַנִּים מִפְּנֵי הַקָּר.

א. איפה גרים האסקימואים? _____

ב. אילו חומרי בנייה יש בשפע (הרבה ובכמות גדולה) _____

ג. איך קוראים לאנשים הגרים באיגלו? _____

ד. מאיזה חומר בונים את האיגלו? _____

ה. מהי צורת האיגלו? _____

ו. מהם יתרונות (התכונות הטובות) של האיגלו? _____

ז. כתוב מה זה איגלו? _____

2. הפוך את המשפטים מיחיד לרבים.

א. בית מבץ מתאים למקום יבש וחס.

בתים מבץ _____ למקומות _____ וְ _____.

ב. הוא גר באהל ומגדל עזים וכבשים.

הם _____ באהלים וְ _____ עזים וכבשים.

3. הפוך את המילים שבטבלה מצורת יחיד לצורת רבים

צורת יחיד	צורת רבים
בית	
אוהל	
נודד	

כתוב משפט עם אחת המילים שבטבלה

4. לפניך משפט מבולבל סדר אותו למשפט נכון.

ממנו	בונים	שונה	מבית	החומר	בתים	לבית
------	-------	------	------	-------	------	------

כתוב את המשפט הנכון

5. התאם בין הבית לבין המאפיינים שלו

שם הבית	מאפייני הבית
	בנוי מקרח.
	בנוי מבוי.
	בנוי מבד, מצמר.
	בנוי מנייר .

שמות הבתים : בית מנייר, אוהל, בית מבוי , איגלו.

6. כתוב דבר חדש שלא ידעת ולמדת מהקטע.

בהצלחה!